

17

17

DESCRIPTIO FABULOSÆ HISTORIÆ

De

DUODECIM

Univ. Bibl.
München

HERCULIS LABORIBUS,

IN

CELEBERRIMA AULA
Archiducali OEnipontanâ Palatij ve-
teris expensis Excelsæ Camerae Superioris
Austriae anno 1711, restauratâ

Ad parietes muri nobilissimè depictis.

OENIPONTI, Typis Hæredis Jacobi Christ. Wagner,
Cæs. Aul. Typographi.

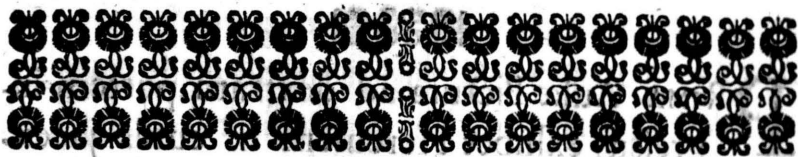
AUGUSTISSIMO,
POTENTISSIMO, ET IN-
VICTISSIMO
P R I N C I P I,
DOMINO, ^{A C} DOMINO
 A R O L O
S E X T O,
DEI Gratiâ Romanorum
IMPERATORI,
Hispaniæ, Indiarum, Germaniæ,
Hungariæ, Bohemiæque
R E G I,
ARCHIDUCI AUSTRIÆ, DUCI BURGUN-
DIÆ, ET COMITI TYROLEOS, &c. &c.

Domino, Domino suo Clementissimo.

Descriptionem hanc demississimè
dicat, ac consecrat

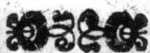
*Humillimus devotissimus &
Servorum infimus*

Francif. Anton. Rigas, Præfekt. Aulicus.

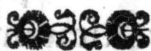

ERCULES, cujus famoso nomine Archiducalis hæc Aula Herculea nuncupatur, & tam ob ædificij vastitatem, quàm singularem

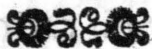
Picturæ elegantiam, Urbem OEnipontanam inter alias vetustatâs vel maximè etiam celebrem reddit, secundum Poëtarum fabulas dicitur filius Jovis, ex Alcmæna Electrionis filiâ, & Amphitrionis Thebani Principis Uxore natus, qui incomparabili suæ fortitudinis vigore maxima rerum gesta præstitisse fingitur. Inter alia autem fortitudinis Eiusdem documenta duodecim labores fabulosis Ovidij carminibus ad æternam Posteritatis memoriam percelebres decantantur, qui etiam à Boëtio in fine lib. 4. descripti: & in supradictâ Aulâ ingenioso penicillo, nullo temporis ævo satis admirando, ad murum depicti, spectantium oculis subjiciuntur.

P RIMA Aulæ Pictura ad dextram partem ingressus exhibet Herculem in cunis jacentem, quando scilicet jam tunc temporis in tenerimâ suâ ætate pro primo fortitudinis specimine duos horribiles Angues à Junone odij causâ immisos, manibus compressos elisit.

S ECUNDA Pictura ad idem latus expressa denotat illud ab Hercule in adultiori postea ætate magnanimæ Virtutis ausum, quo in Nemæa Arcadiæ Regionis horridissima Sylvâ eximiæ magnitudinis Leonem, discerpto faucium rictu, imperterritus occidit: cujus exuvias pro insigni suâ generositatis deinceps sibi humeris induit.

T ERTIA Pictura exprimit illud memorandum Herculis factum, quando Acheloum, Oethiolia Regem, Oceani, & Thyos filium, qui pro Dejanirâ Oenci Calydonia Regis filiâ ob raram formæ præstantiam, à primis Regni Heroibus in sponsam petitâ, eique solummodò pro

Uxore

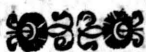
Uxore à Patre promissâ, qui reliquos corrivales dimicando superaret, publico cum eo certamine congredi ausus fuit, gloriosè devicit: Achelous autem, ut fabula fert, videns Herculem in pugna fortio rem, se primò in Serpentem, deinde in Taurum convertisse dicitur: cui Hercules, occisô priùs Serpente, amputavit cornu, quod deinde à Nayadibus Nymphis Acheloi filiabus à terra elevatum, & ab Autumno omnis generis fructibus repletū, ob eorum abundantiam, cornu copiæ nuncupatum est, Achelous hac ratione sub diversâ etiam formâ ab Hercule victus, se occultavit in fluvio sui nominis: est enim Achelous verè fluvius Græciæ, qui oritur in monte Pindo, & Ætholiam ab Acarnania dividens in mare Maliacum descendit.

Dejanira post Acheloum sub specie Serpentis & Tauri ab Hercule victum, ejus Uxor facta. Hællum filium peperit: cùm autem eò tempore Hercules cum Uxore suâ Eveni fluvij transitum pararet, Nessus Centaurus se ultrò obtulit, ad transvehendam Dejaniram, quam, cùm deinde dorso impositam in adversam ripam depor-

tâisset, & vim illi inferre tentaret. Hercules id videns, eum trajecit sagittâ; id quod pictura ex parte dextrâ latius ostendit; sed Nessus, ut mortem suam vindicaret, jussit Dejaniram suo morientis cruore illinire Herculis vestem, quâ induta illum semper in solo sui amore retineret; quod & subinde factum est; paulò post enim cùm Hercules Jolem Eurithi Laconiae Regis filiam (quem Hercules post captam Æaliam Urbem, ex eo, quod illam sibi ante desponsatam denegâisset, occidit) rapuisset, atque adeò deperiret, ut ei, non secus ac ancilla Dominae suae ferviret, & ipsâ etiam jubente, veste muliebri indueretur: Dejanira zelotypiae vehementiâ mota, & Nefsi verborum memor, Illi per servum suum Lycham vestem sanguine Nefsi tinctam misit, quâ Hercules indutus tam ardentem cruciatus, & in furorem actus est, ut Lycham suum fervo prius in aquam dejecto, se ipsum quoque ex rabie, constructa lignorum strue igni immitteret, & ut in 5.ta Figura Partis dextrae uberius monstratur, omnino combusserit. Lychas autem Herculis servus à sua Matre Thetyde innocentiae filij indolente fingitur mutatus in rupem,
variis

variis conchis undiq; tectam, ex quarum squamis olim etiam Purpura fiebat.

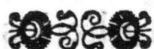
Phyloctetes, qui comes Herculis, & Pæontis filius fuit, eum ita ex furore combustum sepe-
pelivit: & sagittas illius in amici memoriam retinuit; uti in prædictâ picturâ infra rogam cer-
nitur: sed cum Phyloctetes successu temporis ad bellum Trojanum iturus esset, unâ sagittarum in pede vulneratus in Insulâ Lemno (quæ est una Cycladum in Ægeo mari) mansit, & denuò Urbem Petuliam in Calabria condidit.

QUARTA pictura ulterius ad dextram Aulæ partem conspiciendum præbet, quomodo Hercules cum Antæo vastissimi corporis gigante in Lybia singulari etiam pugna certaverit, qui Antæus quoties ab Hercule in terram prostratus, terram, fictione Poëtarum, matrem suam tetigisset, toties ab ea novis iterum viribus auctus, fortior surrexit; sed Hercules fraudem advertens eum tandem è terra in altum sustulit, & in aëre compressum suffocavit.

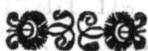

QUINTA pictura ad murum sinistrae partis expressa aeternam Herculi quoque gloriam nullo aëvo unquam perituram tribuit, quam sibi in Inferis comparavit; dum ibi Theseum in vinculis detentum, eò, quòd cum Pyrithoo amico suo Proserpinam rapere vellet, è faucibus tricipitis Cerberi, ad vestibulum inferni terribili faucium hiatu excubantis, in conspectu trium furiarum, aliorumque horribilium spectrorum magnanimo ausu liberavit, Cerberumque incredibili roboris, armorumque vi exinde captum unâ secum in triumphum abduxit.

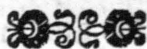

IN SEXTA Aulae Figura cernuntur depictae Harpyjae supra portam Paradyfi volitantes, quas Hercules immixtis sagittis infectatus occidit; fingunt autem Poetae, Harpyjas, tres Sorores fuisse Aello, Ocypete, & Celeno nomine, in anteriori corporis parte, humanâ, in posteriori autem aviû formâ præditas: & propè strophades in mari Jonio commorantes. Hercules telo eas trajecit. eò, quòd Illæ Phineo Regi, qui Uxoris secundæ impulsu

impulsu filios excæcare solebat, omnes cibos vel rapacibus unguibus abstulerunt, vel agitatione alarum, pulvere fædaverunt; fingitur etiam à Poëtis, quòd Zetus & Calæes Fratres, & Boreæ filij, utpote insignes tunc temporis Sagittarij istas Harpyjas, tanquam aves rapaces dudum jam etiam è Regno Phynei fugaverint.

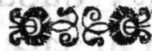
SEPTIMA pictura majori Scalæ ad aditum Aulae proxima, Herculis laudem ex eo facinore non minorem reddit, quòd in Lernæa palude circa Argos nobilem Achajæ Urbem sitâ horribilem & venenosissimam illam septemplicis capitibus Hydram, ex cujus cervice quoties Hercules unum vel alterum caput amputabat, semper exinde nova renascebantur, igne & flammis penitus exusserit.

OCTAVA pictura priori proxima repræsentat illud sanguinolentum bellum, quod Hercules cum Centauris crudelissimo Thessaliæ populo (qui primus equis pugnâsse dicitur) circa Pelium montem generosissimè gessit, quos etiam

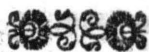
Hercu-

Hercules felicissimo prælio vicit; bellum hoc ortum est in nuptiis Hypodamiæ cum Pyrithoo Ixionis Lapitharum Regis filio, ad quas etiam Centauri erant invitati, qui cum Baccho incauissent rixæ sunt exortæ illos inter, & Lapithas, quos Hercules contra illos eduxit, & Hypodamiam ijs vi diripuit. Pyrithous autem dein cum Theseo suo amico ad inferos descendit, ubi à Cerbero fuit devoratus, & Theseus, uti in quinta Pictura videre est, in Inferno detentus, donec ab Hercule iterum fuerit liberatus.

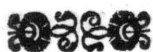

IN NONA pictura circa primas Aulae fenestras ad sinistram partem ingressus publico conspectui etiam patent amænissimi illi Hesperidum horti, in quorum arboribus fingebantur aurea poma fuisse, quæ pervigil ibi Draco custodiebat; Hercules autem illuc venire ausus, interfecto Dracone, omnia aurea poma exinde secum abstulit. Hesperides à Poëtis dicuntur tres Sorores, & filiae Hesperii, seu Atlantis fuisse prope Lixon præclaram Mauritaniæ Urbem habitantes, quarum nomina Ægle, Aretusa & Hesperetusa sunt.

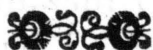
Non

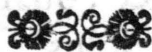
NON minus visu digna est etiam DECIMA
pictura, inter duas aulae portas ad no-
bilissimè expressa, quæ ad vivum representat
memorabile illud bellum, quod Hercules cum
Theseo Ægæi Atheniensis Regis filio viro sui
temporis fortissimo & more Herculis magna
præstare solito, contra Amazones victoriosus
gessit; fuere autem Amazones foeminae Scithi-
cæ bellicosissimæ propè Thermodoontem fluvi-
um, & Mæotidem paludem sine viris habi-
tantes: istæ enim Amazones, postquam viri ea-
rum à suis hostibus occisi erant, spretis secundis
nuptiis, quas servitutum esse dicebant, semper
viduæ permanebant, & ad exempla virorum
deinde contra vicinas gentes arma capebant,
utque eò promptius in bello arma vibrare pos-
sent, dextras sibi mammas absciderunt, ex eo eti-
am Amazones, Græcè, quasi sine mammis di-
ctæ, & has Hercules solus, & unicus viriliter
aggressus in prælio vicisse, & de iis triumphasse
dicitur, quare etiam ab Hypolita earum Regina
aureum cingulum pro trophæo ad Regem Euri-
stæum reportavit.

UNDECIMA Figura, ad dextram partem propè ultimas Aulae fenestras depicta, ulterius exhibet, quomodo Hercules Diomedem Regem, crudelissimum Thraciae Tyrannum, advenarum carnibus equos suos pascere solitum, magnanimâ generositae occiderit, eumque cum affeclis, equis suis devorandum objecerit.

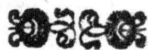

DUODECIMA Figura nobis depingit praestans illud Herculeae virtutis factum, quando Hecules Cacum, famosum in Italia Latronem, & publicum Villarum Incendiarium ex hoc capite etiam Vulcani filium dictum, quod sibi, & aliis in circumvicinia boves clam abegerit, eosque semper per caudam in antrum traxerit, clavâ sua imperterritus interfecit.

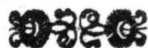

DECIMA TERTIA pictura, ad dextram Aulae partem, illud Herculis famosum certamen exprimit, in quo cum Geryone Hispaniae Rege (qui propter tria regna, tricorpor, & in
certamine

certamine tribus horrendus corporibus apparuisse fingitur) indefesso animo dimicavit , eúmque etiam clavâ suâ posttravit.

DECIMA QUARTA Figura ad murum depicta repræsentat, quomodo Hercules Busirim Ægypti Regem, qui hospites suos barbara crudelitate tractare solebat, è vita sustulerit.

DECIMA QUINTA pictura ad minorem Aulæ portam & ultimas fenestras sinistræ partis exhibet Atlantem in forma Herculis humeris cælum portantem. |Fuit autem Atlas summus Mauritanix mons, qui ob altitudinem suam ab accolis columna cœli vocabatur, & ob id à Poëtis fingitur illum : maximum esse gigantem, qui cælum humeris sustineat.

